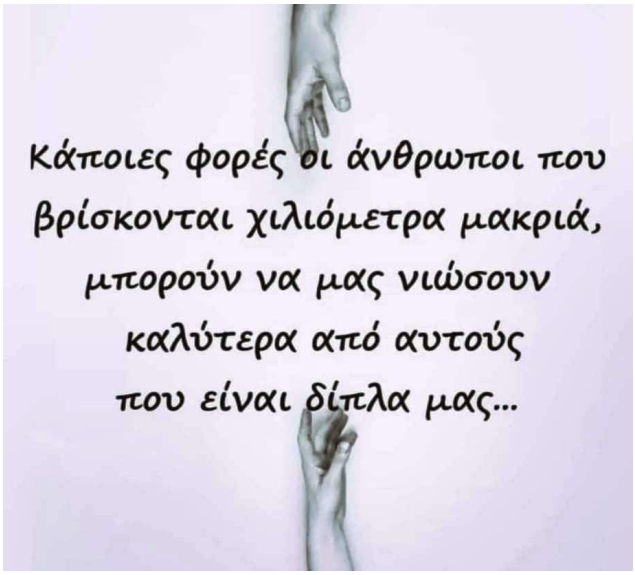
ΕΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΠΗΚΕ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΟΥ…

Η αθέατη δύναμη της ανθρώπινης παρουσίας και τα ανεξίτηλα ίχνη που αφήνουμε ο ένας στην ψυχή του άλλου

Υπάρχουν άνθρωποι που συναντάμε τυχαία, αλλά δεν φεύγουν ποτέ πραγματικά από τη ζωή μας. Εμφανίζονται απρόσμενα στον δρόμο μας, χωρίς να μπορούμε να υποψιαστούμε, ότι η παρουσία τους θα αποτελέσει σημείο καμπής στην προσωπική μας διαδρομή. Και κάποτε, ανατρέχοντας στο παρελθόν, αντιλαμβανόμαστε ότι κάτι άλλαξε μέσα μας από εκείνη ακριβώς τη συνάντηση. Άλλαξε ο τρόπος που σκεφτόμαστε, που αισθανόμαστε, που αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο και τον ίδιο μας τον εαυτό.

Τι είναι, άραγε, αυτό που κάνει έναν άνθρωπο τόσο επιδραστικό;

Πώς μπορεί η παρουσία του να αφυπνίσει συνειδήσεις, να ανατρέψει βεβαιότητες και να μεταβάλει την πορεία μιας άλλης ζωής;

Ίσως επειδή η ανθρώπινη ύπαρξη διαμορφώνεται όχι μόνο από όσα ζούμε, **αλλά και από τους ανθρώπους που συναντούμε**.

Άλλοι έρχονται για να καλύψουν μια συγκεκριμένη ανάγκη μας, να μας συνδράμουν σε μια δύσκολη στιγμή, να μας προσφέρουν καθοδήγηση ή συμπαράσταση.

Άλλοι παραμένουν για ένα διάστημα, μοιράζονται μαζί μας εμπειρίες, χαρές και δοκιμασίες, συμβάλλοντας στην ωρίμανσή μας.

Και υπάρχουν <u>εκείνοι που έρχονται για να μείνουν</u>, γίνονται <u>συνοδοιπόροι της ζωής μας και συμβάλλουν στη διαμόρφωση της σκέψης, του χαρακτήρα και της ίδιας της ύπαρξής μας</u>.

Ωστόσο, η διάρκεια μιας σχέσης δεν αποτελεί πάντοτε μέτρο της αξίας της.

Μια σύντομη συνάντηση μπορεί να αποδειχθεί καθοριστικότερη από μια μακρόχρονη συναναστροφή.

Μια λέξη μπορεί να γίνει αφετηρία μιας εσωτερικής αλλαγής, **μια πράξη να αποκαταστήσει την πίστη μας στον άνθρωπο, ένα προσωπικό παράδειγμα να μας διδάξει περισσότερα από αμέτρητες θεωρητικές συμβουλές.**

Γιατί η πραγματική επιρροή δεν μετριέται με τον χρόνο της παρουσίας, αλλά με το βάθος του αποτυπώματος που αφήνει.

Και η επιρροή αυτή δεν εξαρτάται από την κοινωνική θέση, τον πλούτο, τους τίτλους ή την τυπική μόρφωση. Ένας άνθρωπος μπορεί να είναι παντελώς άγνωστος, φτωχός, χωρίς ιδιαίτερη εκπαίδευση, αλλά να διαθέτει έναν ανεκτίμητο πλούτο. **Την αρετή της ψυχής του!** Να είναι καλόψυχος, έντιμος, γενναιόδωρος, με ευαισθησία και ενσυναίσθηση. Αντίθετα, κάποιος μπορεί να κατέχει γνώσεις, αξιώματα και περιουσία, **αλλά να στερείται την εσωτερική καλλιέργεια** που καθιστά έναν άνθρωπο πραγματικά ωφέλιμο για τους άλλους.

Η μόρφωση <u>δεν εγγυάται την αρετή</u>, όπως και η έλλειψη τυπικής εκπαίδευσης <u>δεν συνεπάγεται έλλειψη σοφίας</u>.

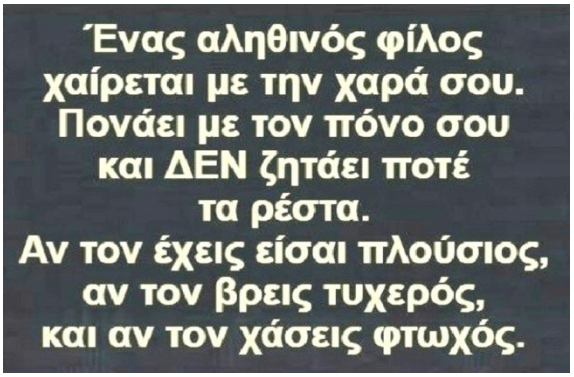
Άλλο η συσσώρευση γνώσεων και άλλο η καλλιέργεια του ανθρώπου.

Η πρώτη αφορά όσα γνωρίζουμε.

Η δεύτερη, μεταξύ άλλων, αφορά το πώς χρησιμοποιούμε όσα γνωρίζουμε και πώς στεκόμαστε απέναντι στους συνανθρώπους μας.

Ο Σωκράτης αποτελεί ένα από τα χαρακτηριστικότερα παραδείγματα αυτής της αλήθειας. Χωρίς πλούτη και αξιώματα, επηρέασε όσο λίγοι την ανθρώπινη σκέψη, όχι επιβάλλοντας έτοιμες βεβαιότητες, αλλά αφυπνίζοντας τη συνείδηση και οδηγώντας τους ανθρώπους στην αυτογνωσία. Η μεγάλη του προσφορά δεν ήταν οι απαντήσεις, αλλά η δύναμη των ερωτημάτων που γεννούσε.

Δεν είναι τυχαίο, επίσης, ότι ο Αριστοτέλης, στα "Ηθικά Νικομάχεια", θεωρεί τη φιλία ένα από τα σημαντικότερα αγαθά της ανθρώπινης ζωής. Ιδιαίτερα αναδεικνύει τη φιλία της αρετής, εκείνη στην οποία ο καθένας επιθυμεί το καλό του άλλου όχι για το προσωπικό του όφελος, αλλά για την αξία του ίδιου του φίλου.

Αυτή είναι η γνήσια φιλία. **Οι αληθινοί φίλοι είναι οι σταθερές αξίες της ζωής μας**. Δεν βρίσκονται απλώς δίπλα μας στις χαρές, αλλά έχουν το θάρρος να μας σταματούν όταν βαδίζουμε προς τη φθορά, την αλαζονεία ή τον όλεθρο. **Μας ενθαρρύνουν στον δρόμο του καλού και του καθήκοντος**. Δεν μας χαρίζουν πάντοτε ευχάριστα λόγια, αλλά μας προσφέρουν, όμως, την αλήθεια που έχουμε ανάγκη. **Ο πραγματικός φίλος δεν είναι εκείνος που συμφωνεί πάντοτε μαζί μας, αλλά εκείνος που δεν μας εγκαταλείπει στην πλάνη μας.**

Η ανθρώπινη επίδραση, βέβαια, δεν είναι πάντοτε ευεργετική.

Υπάρχουν άνθρωποι που πολλαπλασιάζουν μέσα μας τη δύναμη, τη γνώση, την αισιοδοξία και την καλοσύνη, αλλά και **άλλοι που ενισχύουν τους φόβους, τις αδυναμίες και τις χειρότερες πλευρές του χαρακτήρα μας.** Μας επηρεάζουν είτε συνειδητά είτε ανεπαίσθητα, άλλοτε **οδηγώντας μας στην αυτοβελτίωση** και άλλοτε **απομακρύνοντάς μας από τον καλύτερο εαυτό μας.** Γι' αυτό η επιλογή των ανθρώπων που αφήνουμε να εισχωρήσουν στον εσωτερικό μας κόσμο δεν είναι μια ασήμαντη κοινωνική υπόθεση· είναι, σε μεγάλο βαθμό, **επιλογή ζωής.**

Υπάρχει, όμως, και μια άλλη διάσταση της ανθρώπινης επίδρασης. Αυτή είναι η αθέατη, η ακούσια, εκείνη που λειτουργεί ακόμη και χωρίς να το αντιλαμβανόμαστε. Μια καλή πράξη μπορεί να γεννήσει μια δεύτερη, εκείνη μια τρίτη, και έτσι η καλοσύνη να μεταδοθεί από άνθρωπο σε άνθρωπο. Ένας άνθρωπος που δέχτηκε εμπιστοσύνη μπορεί να μάθει να εμπιστεύεται. Εκείνος που ενθαρρύνθηκε μπορεί αργότερα να ενθαρρύνει άλλους. Έτσι ο άνθρωπος **γίνεται πολλαπλασιαστής δυνάμεως**, έμπνευσης και προσφοράς. **Το καλό δεν εξαντλείται όταν μοιράζεται και πολλαπλασιάζεται.**

Ακόμη και η σιωπή έχει τη δική της δυνατή φωνή!

Μια διακριτική παρουσία μπορεί να προσφέρει ασφάλεια, μια σιωπηλή συμπαράσταση να ανακουφίσει περισσότερο από αμέτρητες συμβουλές, η αξιοπρέπεια ενός ανθρώπου να γίνει μάθημα χωρίς να ειπωθεί ούτε μία λέξη. **Όπως, όμως, η σιωπηλή παρουσία μπορεί να εμπνέει, έτσι και η σιωπή της αδιαφορίας μπορεί να πληγώνει βαθύτερα από μια σκληρή κουβέντα.** Δεν μας χαρακτηρίζουν μόνο όσα λέμε και κάνουμε, αλλά και όσα παραλείπουμε.

Μέσα από όλα αυτά αναδύεται ένα ερώτημα που αφορά τον καθένα μας. Ποιοι άνθρωποι πέρασαν από τη ζωή μας και μας έκαναν καλύτερους; Και, αντιστρόφως, τι υπήρξαμε εμείς για τους άλλους; Υπήρξαμε ποτέ η αφορμή να ξαναβρεί κάποιος το θάρρος του; Σταθήκαμε δίπλα του όταν μας χρειαζόταν; Βοηθήσαμε κάποιον να ανακαλύψει τις δυνατότητές του;

Διότι η ανθρώπινη αξία δεν ολοκληρώνεται με όσα δεχόμαστε από τη ζωή, αλλά και με όσα επιστρέφουμε σε αυτήν.

Και τώρα, θέλω να επιστρέψω στην προσωπική αφετηρία αυτών των σκέψεων.

Πριν από μερικά χρόνια συνέβη κάτι ιδιαίτερο σε εμένα και στην οικογένειά μου. Γνωρίσαμε έναν άνθρωπο που μπήκε απρόσμενα στη ζωή μας, αλλά η παρουσία του αποδείχθηκε καθοριστική. Δεν ήταν απλώς μια καινούργια γνωριμία. Ήταν μια συνάντηση που μας έκανε να ξαναδούμε πράγματα που θεωρούσαμε αυτονόητα, να αναθεωρήσουμε αντιλήψεις, να ανακαλύψουμε δυνατότητες που αγνοούσαμε και να αποκτήσουμε μεγαλύτερη αυτογνωσία.

Μας πρόσφερε γνώση, αλλά όχι μόνο γνώση. Μας έδωσε κίνητρα, μας άνοιξε νέους ορίζοντες και μας ενέπνευσε να αναζητήσουμε μια καλύτερη εκδοχή του εαυτού μας. Και αυτό είναι ίσως το σπουδαιότερο είδος προσφοράς. **Να μη δίνεις απλώς έτοιμες απαντήσεις, αλλά να βοηθάς τον άλλον να ανακαλύψει τις δικές του δυνάμεις και δυνατότητες!**

Κάποιες φορές σκέφτομαι πως οι άγγελοι, όπως τους γνωρίζουμε από τη θρησκευτική μας παράδοση, δεν χρειάζεται να έχουν πάντοτε φτερά. Ίσως να κυκλοφορούν ανάμεσά μας με ανθρώπινη μορφή και να τους αναγνωρίζουμε όχι από την εμφάνισή τους, **αλλά από το φως που αφήνουν μέσα μας.** Να μη φέρνουν μαζί τους θεαματικά θαύματα, αλλά εκείνο το σπάνιο δώρο της ανθρώπινης παρουσίας που μπορεί να μεταμορφώσει μια ζωή.

Ο φίλος μας είναι ένας τέτοιος άνθρωπος. Ένας επίγειος άγγελος, ένας αληθινός φίλος και καθοδηγητής, που ήρθε στη ζωή μας για να μείνει. Με την προσφορά και την καλοσύνη του έγινε μέρος της οικογενειακής μας ιστορίας και μας βοήθησε να ξυπνήσουμε από έναν πνευματικό και συναισθηματικό λήθαργο, να αναζητήσουμε βαθύτερα νοήματα και να προσεγγίσουμε τη ζωή με περισσότερη επίγνωση.

Αγαπημένε μας φίλε, σε ευχαριστούμε από καρδιάς. Για τη βοήθειά σου, για τη γνώση που μας χάρισες, για το μάθημα αγάπης που μας έδωσες, για την αυτογνωσία που μας βοήθησες να αποκτήσουμε και για την ευκαιρία να αλλάξουμε τη ζωή μας προς το καλύτερο. Σε ευχαριστούμε για όσα μας πρόσφερες, αλλά και για όσα μας ενέπνευσες να ανακαλύψουμε μέσα μας.

Η παρουσία σου μάς υπενθύμισε ότι η μεγαλύτερη γενναιοδωρία δεν είναι να προσφέρεις απλώς κάτι που έχεις, αλλά κάτι από αυτό που είσαι.

Η προσευχή μας πήρε απάντηση!

Ίσως, τελικά, αυτό να είναι το βαθύτερο νόημα κάθε σημαντικής ανθρώπινης συνάντησης. Να αναγνωρίζουμε εκείνους που μας προσφέρουν φως, να κρατάμε κοντά μας όσους μας κάνουν καλύτερους και να προσπαθούμε να γίνουμε κι εμείς τέτοιοι άνθρωποι. Να μην κρίνουμε τους άλλους από όσα κατέχουν, αλλά από όσα προσφέρουν. Να θυμόμαστε ότι η παρουσία μας στη ζωή των άλλων αποτελεί ευθύνη, γιατί όλοι, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, επηρεάζουμε την πορεία τους.

Ίσως, λοιπόν, η πραγματική αποτίμηση μιας ανθρώπινης ζωής να μην βρίσκεται στα αξιώματα που κατέκτησε, στα πλούτη που συγκέντρωσε ή στην αναγνώριση που απέσπασε, **αλλά στις ψυχές που άγγιξε, στις συνειδήσεις που αφύπνισε και στο καλό που συνέβαλε να πολλαπλασιαστεί.**

Γιατί, στο τέλος, αυτό που πραγματικά μένει από έναν άνθρωπο δεν είναι τόσο όσα απέκτησε στη διάρκεια της ζωής του, όσο όσα πρόσφερε στους άλλους.

Και ίσως το σπουδαιότερο ερώτημα που θα έπρεπε να συνοδεύει όλους μας να είναι:

Πόσοι άνθρωποι έγιναν καλύτεροι επειδή κάποτε συναντήθηκαν μαζί μας;
Και πόσο καλύτερος έγινε ο κόσμος, έστω και λίγο, επειδή περάσαμε κι εμείς!

Ιωάννης Αθ. Κόντης
Υποστράτηγος ε.α.
20 Νοεμβρίου 2026

